

HÅLLBAR LIVSSTIL

Reality - Sommar, semester, sol och hud

Utän att göra någon närmare djupdykning i den ganska nyligen omtalade "samlagshistorien" på en av våra kryssningsfärjor blir jag att fundera över de reaktioner som händelsen utlöste. Det visar på att det finns gränser för "reality och reality" för en del och där vissa anser att "reality är reality" oberoende tid och plats. Den svenska översättningen och betydelsen av ordet reality är verklighet och realitet.

Men tolkar alla "reality" på lika vis männe? Vilket inflytande har egentligen detta massutbud av "realitys" som fyller tv-tablåerna och där fler av dem präglas av skandaler, sex och alkohol. Tidigare tabubelagda ämnen blir allt mer accepterade i tv och väcker inte lika mycket uppmärksamhet som tidigare. Många blir avtrubbade med tiden och gränserna för vad som är okej att visa täns hela tiden och dessvärre rullar programmen dygnet runt vilket gör det möjligt för både barn och ungdomar att följa inslagen.

Det råder ingen tvekan om att reality tv engagerar tittare, både de som tittar och de som avstår har åsikter. Jag lägger inga värderingar i sammanhanget, om vem som tittar eller avstår. Syftet med dessa program är alltså att skildra verkligheten och med hjälp av dagens teknik blir möjligheterna större att komma människor riktigt nära och skapa mer drama. Konstruerat eller inte så ger det ofta en snedvriden bild av verkligheten.

Vi vet att hjärnan har svårt att skilja på verklighet och fantasi. Den är nämligen en oerhört lojal medarbetare som gör allt för att tillfredsställa oss oberoende av vad vi tänker. Oavsett vilken information vi ger kommer hjärnan att jobba för att göra verklighet av de tankar vi har. Hur skiljer vi då åt verklighet och verklighet, och vem avgör vems verklighet som är "den rätta"?

Vi lever i den moderna tidens ständiga splittring där det sociala umgänget krymper och tidsbristen uppges ofta som orsaken. Det handlar mer om hur vi väljer att prioritera. Kanske blir reality programmen istället en del av det sociala nätverket, något som det är tillåtet att skvallra om vid kaffebordet. Kan det vara så att många till och med har blivit förblindade av realitys och tror att det är den sanna verkligheten eller något att sukta efter? Finns det en risk att verklighetsuppfattningen bitvis tappas med tiden eller att avtrubningen leder till att kontakten med de egna känslorna försvinner? Har intresset och känslan av spänning för att utforska varandra på egen hand försvunnit?

Hur kan vi skapa vår egen reality, något som är på riktigt riktigt? Njutbara inslag som förgyller sommaren, ledigheten och hudens beröringspunkter. Inget som vi behöver blotta för andra eller lägga prestige i, utan bara göra för oss själva eller i eget valt sällskap. Hur avslutar du följande mening: "Jag känner mig mest älskad när..."

Hur kan vi för övrigt ta vara på denna ljuvliga årstid? Det svaret är förstås individuellt och svårt för mig att avgöra. Men det finns många guldskott att fånga som varken kostar eller kräver enorma kraftersträngningar. Vad sägs om exempelvis att: titta ut över havet, ta ett djupt andetag och känn livet i dig. Promenera eller cykla varje dag. Ha roligt och besök nya platser.

Lev, skratta och känn dig vacker. Klipp gräset och njut av doften. Tänd grillen och njut av doften. Gå barfota, det får igång blodcirkulationen och kilar skönt. Plocka färska bär och få en smak av sommar. Lös korsord och sudoku så att hjärnan får gymna, låt sedan kroppen arbeta i trädgården och avsluta med ett dopp i havet. Omge dig med människor som får dig att må bra. Skratta och kramas. Föreställ dig det, känn det och ta emot det. Njut och ta vara på varje sekund!

Jessica Eriksson
redaktion@nyan.ax

Åland står inför ett vägval

■ Åter en självstyrelsedag är till ända, vilket stämmer till eftertanke. Självstyrelsen har tjänat Åland väl genom åren. Men fungerar den längre? Den senaste tidens händelser får mig att undra. Hur stor anledning har vi att fira denna dag?

Det svenska språket är själva grundbulsten i självstyrelsen. Enligt lag ska myndighetsspråket vara svenska men i praktiken fungerar det inte alltid med t.ex. Skatteförvaltningen, Lantmäteriet, FPA m.fl. Och nu bryter även lagens väktare mot självstyrelselagen. Ålänningens vardag präglas av eftersatt service på svenska bl.a. på banker, fackförbund, grossistkedjor, inom rättsväsendet och på internet.

Den största delen av handelen styrs genom Finland vilket innebär att de kedjor som verkar här kräver kunskaper i

finska för snart sagt alla jobb. Listan av problem kan göras mycket, mycket längre...

Vi kan ju alltid låtsas som om det inte finns några problem och intala oss att allt är som förut. Uttrycket "Vi har det ju så oförskämt bra" gällde förr och kanske ett litet tag till. Men vi kan inte stanna tiden, och vår omvärld är stadd i ständig förändring. Så länge Åland hör till Finland drabbas också vi av svenskans tillbakagång. Hela städer som förr var svenskspråkiga är numera finskspråkiga. Det är bara naivt att tro att vi här på Åland skulle vara förskonade. Till det är vår nuvarande självstyrelse alltför tandlös.

Ramlagen är ett förslag att komma till rätta med problemen. Om den råder en närmast historisk enighet över de åländska partigränserna.

Emellertid valde Finland att artigt men auktoritärt förkasta de väsentliga delarna av förslaget. Regeringen i Mariehamn behandlades inte ens som en förhandlingspart utan blev överkörd av regeringen i Helsingfors.

För att bibehålla någon form av trovärdighet borde LR sätta ner foten och protestera högljutt mot denna skendemokratiska behandling. Men vad händer? Allt som hörs från landskapsborgen är tystnad. Fast man kan egentligen inte klandra dem. Maktbalansen mellan Åland och Finland är ju som Don Quijotes kamp mot väderkvarnar.

Vart har de lett, alla dessa årtal av förhandlingar, förslag, betänkanden, "goda kontakter" och "aftonskolor"? Allt detta verkar bara vara till för att ge åländska politiker en illusion av att vara med

och bestämma. I bästa fall leder allt fjäskande till en hisad flagga och några tomma ord i ett festtal.

Jag undrar vad det är för framtid som min son går till mötes. Vi står inför ett avgörande vägval om vi vill att Åland ska vara svenskspråkigt även om ett par generationer. Finland har inte på länge levt upp till de villkor som gett dem suveräniteten över Åland. Därmed borde det vara hög tid att åter avgöra frågan på internationell nivå.

Men vad vill vi egentligen? Fortsätta stängas för svenskan i Finland, återförenas med Sverige eller utropa oss självständiga? Personligen anser jag att vad som helst är bättre än att bara ge upp.

Toni Brandt

Inlägg till jordbruksdebatten

■ Under de senaste veckorna har det förekommit mycket debatt kring jordbruksfrågor, avbyteri och framförallt det nya förslaget till det kommande LBU-programmet. Debatt och diskussion är alltid bra för det leder i de allra flesta fall till ett bättre slutresultat. Men när det kommer inlägg och lögnerna från näringsminister Fredrik Karlström som saknar förankring till verkligheten och empirisk bevisning, så måste jag komma med lite fakta siffror då tydligen våra folkvalda har problem med det. Näringsministern uttryckte sig i radion för drygt en vecka sedan att han önskade bönder som kunde bli ordentliga skattebetalare i framtiden.

– Fredrik, nu ska då allt få förklara detta uttalande!

Enligt de tabeller jag har fått från skatteförvaltningen så var det 2011 sammanlagt 917 personer som betalade 7.891.000 euro i skatter och

avgifter. Jag har pratat med åtskilliga i branschen om detta uttalande och det har retat upp många med detta påhopp.

En offentlig ursäkt är mer än väl på sin plats.

Vad gäller de ständigt omdebatterade stöden till jordbruket, det har påpekats många gånger innan och jag gör det igen. Jordbruket har aldrig bett om stöd, det är en produkt skapad av politiker vid EU inträdet för att hålla konsumentpriserna nere. Jordbrukarna vill mer än gärna slippa stöden och få betalt för sina produkter. Men tyvärr är verkligheten sådan att dessa stöd är ett nödvändigt ont, och vi är inte ensamma om detta inom EU. USA med flera har även de kraftigt subventionerade jordbruk.

På sikt tror jag att stöden i EU kommer att sjunka från dagens nivåer men det är ingen som vet när. Att näringsministern är så naiv

och tror att lilla Åland kan gå i spetsen med att vara först att reducera stöden, då är det spelplan Bryssel som gäller och inte självstyrelsegården i Mariehamn. Näringsministern har påtalat flera gånger att det inte finns medel att finansiera stöden med till samma nivåer som idag. Runar Karlsson visade i sin insändare för några dagar sedan en enkel uppställning över kostnadsutvecklingen.

För då stöden har varit på samma nivå varje år och om de bibehålls så blir kostnaden lägre för varje år. Det blir per automatik en sänkning över tiden för näringsministern vet väl att det finns något som heter inflation?

Näringsministern vill att jordbruket skall bli bättre och effektivare på det vi gör än våra konkurrenter samt att vi skall exportera högklassiga produkter. Men jordbruket skall då konkurrera i huvudsak på den finländska marknaden med sämre grundför-

utsättningar. Undertecknad har en universitetsutbildning i agrar ekonomi men jag förstår ej hur näringsministern tänker. Antingen är jag dum, blind eller så har näringsministern fel, tiden får utvisa. Att komma med sådana drastiska förslag utan att ha gjort någon som helst konsekvensanalys av utgången är synnerligen oansvarigt av ansvarig minister.

Alla politiker pratar om att spara och att dra ner och dra in på. Här skall Landskapsregeringen få en utmaning: börja kostnadseffektivisera era egna myndigheter! Att dra ner på direkta utgifter är enkelt men skickliga ledare klarar även av att omorganisera och effektivisera i de egna leden. Offentlig sektor bidrar ej till BNP det gör det privata näringslivet.

Leif Hagberg,

VD Tomtens Mjolk AB och utbildad Agronom ekonom

Att klippa gräsmattan har blivit som en drog

■ Sommaren är här med det vackra som vi få njuta av och vi har längtat efter. Men då störs friden av dessa gräsklippningsmaskiner. Gräsmattan måste vara en halv cm, inte mer för då är det inte bra. Det har liksom blivit en drog att klippa gräsmattan.

Nu har man till och med en robot som klipper hela tiden. Livet består ju inte av att ständigt och jämt klippa några strå. Det som borde vara lite rekreation blir till något som är det motsatta. Gräsmattan behöver inte vara ovärdad för att det finns lite gräs där. Det är ju det som är uppenbart.

Nej, sommaren är bäst när man får vila både krop och själ och motorgräsklipparen är sönder.

Det måste vara väldigt jobbigt att titta på grannens tomt. Har han klippt gräset i dag? Då måste jag ju också göra det.

Vissa har blivit lika besatta som människor som tittar i mobilen varje sekund. Det finns mycket mer värden i livet än detta. Att man värda sin själ, för det har vi svårt att göra i detta land. Att träffa vänner personligen är ju ett mycket bättre sätt att njuta av livet.

Det är så kort och snart så kommer det en höst igen. Då behövs inte gräsklipparen mer. Bara den tanken gör att man blir glad.

Det som vi borde ägna oss åt är att leva att inte bli så besatta att det blir en belastning för oss. Att skratta och ha roligt att

känna glädje över att bara finnas till det är det mest relevanta i livet. Vi har mist mycket av det gamla, lugna livet, det som gjorde oss gott. Vi stressar halvt ihjäl oss, för vad? Inge tackar en när man ligger där. För visst finns det viktigare saker än att klippa gräset varje dag.

Man kan kalla detta för att riktigt komma till gräsrotsnivå. Men är det inte bättre att känna kärleken till den berusning som sommaren ger oss. Där behövs det inga gräsklippningsmaskiner, på den ången finns det blommor av alla slag. Den känslan är bland det vackraste som finns.

Bo Grapensskog

Det bär ooo!

■ Karlström och co vill till Svedala segla

Hälsa på "gräddan" och åländskhet spegla Högst upp i fören på stora Sars

Står mister K med sin svans, bevars!

Kanske, med tur, kommer Reinfeldt ombord

Bjuds på champagne, kanske sägs några ord

Kul att ni kom, men vad händer sen?

Skojigt att umgås, kom gärna igen..

Finland och "Hesa" får inget besök

I "fastalandsboet", inget rum för en "gök".

Kanske herr K borde styra mot Öst?

"toista" me finnen och få lite tröst?

PR och goodwill, fantastiskt, bevars

Vad kostar kalaset, herr K, med Sars??

Mu-min.

MEDDELANDE

TELEMEDDELANDE

Störningar i telefontrafiken till och från Mariehamns Telefons abonnenter p.g.a omkopplingsarbeten.

Arbetet börjar 22.5 kl. 21.00 och kan vara till 23.5 kl. 01.00

Mariehamns Telefon Ab

Ålandsvägen 52, tel 27 044
E-post: telefon@mtel.ax

Knep & knåp för nedvarvning och avslappning:

□ Affirmera – säg ja till att tänka och känna

□ Upprepa peppande ord högt för dig själv varje dag

□ Eller använd orden för en stunds reflektion dagligen

□ Exempel på peppande ord: Här och nu – Slappna av – Sakta ner – Låt det vara – Kärlek – Jag är okej